

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

de Vleer

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 3 februari 2023

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 10 januari 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf de Vleer.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, waardoor de peuters nieuwe woorden kunnen leren. Er is veel zorg en aandacht besteed aan de inrichting van de speelzaal die daardoor een rijke inspiratiebron van de educatie is en de taalontwikkeling van de peuters uitlokt. Er heerst een fijne en veilige sfeer in de groep. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van peuters met een observatie instrument. Met de uitkomsten hiervan informeren zij de ouders over de voortgang van de ontwikkeling van hun peuter. Deze gegevens gaan in principe ook mee naar de basisschool.

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding met een plan om de kwaliteit van de educatie te verbeteren. Ook volgen de pedagogisch medewerkers periodiek scholingen waarmee zij hun kennis en vaardigheden op peil houden en verder verdiepen.

Wat kan beter?

Naast deze positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. De pedagogisch medewerkers gebruiken de observatiegegevens nog te weinig om de educatie af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van de peuters. Hoewel het aanbod rijk en breed is samengesteld, stellen de pedagogisch medewerkers geen doelen in het aanbod die leidend zijn voor de keuze van de educatie activiteiten.

Kinderopvangorganisatie:
Kober B.V.

LRK-nummer: 168354135

Totaal aantal doelgroepeuters: 10

De pedagogisch medewerkers op de Vleer stellen geen ontwikkelingsdoelen aan de vve-aanpak die behaald moeten zijn als de peuters naar groep 1 van de basisschool gaan. Het contact tussen de medewerkers van de Vleer en de beide basisscholen heeft vooral betrekking op organisatorische aspecten. Er is nog geen sprake van bijvoorbeeld een doorgaande lijn in het aanbod, een gezamenlijke pedagogische visie of een gezamenlijk ouderbeleid.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de Vleer.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de beleidsmedewerker ontwikkeling en advies en de unitmanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de unitmanager, een pedagogisch medewerker en een vertegenwoordiger van de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de Vleer.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Vleer als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf de Vleer is samen met voorzieningen van voor- en naschoolse opvang gehuisvest in een modern, goed geoutilleerd multifunctioneel gebouw. Recht tegenover dit gebouw staan twee basisscholen waar de peuters hun ontwikkeling voortzetten als basisschoolleerling. De bezetting van de Vleer is al vele jaren stabiel. Als incidenteel vervanging nodig is, worden doorgaans vervangers aangesteld uit een flexpool.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 17 mei 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

We sturen de gemeente een afschrift van dit rapport.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op de Vleer.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			•
OP6 Samenwerking	•		

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We hebben grote waardering voor de wijze waarop de speelzaal is ingericht. De verschillende hoeken vormen een rijke en uitdagende leeromgeving.

Het thema is zorgvuldig uitgewerkt en de pedagogisch medewerkers zetten veel thema gerelateerde educatie-materialen in die de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren.

Een aandachtspunt is het meer doelgericht maken van het aanbod. De huidige praktijk is vooral activiteitengericht.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van peuters met een gestandaardiseerd observatie-instrument. De uitkomsten worden periodiek besproken met de ouders van de peuters. De pedagogisch medewerkers gaan evenwel nog te weinig na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat de mogelijke verklaringen daarvan zijn als blijkt dat de ontwikkeling achter blijft op de verwachting. De bedoeling is deze gegevens in te zetten in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie aanbieden, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Op deze manier kunnen de pedagogisch medewerkers de voorschoolse educatie beter afstemmen op de ontwikkelingsbehoeften van de peuters. Dit zien we nog te weinig terug in de geobserveerde praktijk.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Wij waarderen de standaard pedagogisch-educatief handelen als Goed.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij structureren het aanbod zo dat de peuters het zich eigen kunnen maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg en begeleid spel. De pedagogisch medewerkers praten veel met de peuters. Zij nemen steeds de begrippen en woorden uit de woordenlijst van het thema op in hun taal, waardoor de peuters spelenderwijs hun taalschat vergroten. De activiteiten worden evenwichtig verdeeld over het dagdeel.

Er is nog ruimte voor verbetering door de educatie beter af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van individuele of groepen peuters.

OP6. Samenwerking

Wij waarderen de standaard samenwerking als Kan beter.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft tevens aan welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Voor de doelgroeppeuters is er sprake van een 'warme overdracht'.

De voorschool informeert ouders op verschillende manieren over de ontwikkeling van hun peuters. Zo is er een app waarmee de pedagogisch medewerkers actuele informatie delen. Ook ontvangen de ouders informatie over het thema zodat ze thuis kunnen oefenen met de woorden, een boekje kunnen voorlezen of de liedjes zingen die de peuters leren. Het lijkt verstandig de ouders meer te begeleiden hoe zij deze activiteiten thuis met hun peuter kunnen doen.

Er zijn enkele verbeterpunten die de samenwerking met de basisscholen kunnen versterken. Zo is er nog geen doorgaande lijn in het aanbod, ontbreekt een gezamenlijke pedagogische visie en is er een verschillend ouderbeleid. Het beeld of de educatie voldoende aansluit op het programma van de aanvangsgroepen van de basisscholen, is niet helder.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

Wij waarderen de standaard ontwikkelingsresultaten als Kan beter.

De leiding van de voorschool heeft nog geen doelen gesteld die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode die passen bij de kindpopulatie. Daardoor heeft de voorschool onvoldoende zicht of de peuters zonder of met een beperkte achterstand naar de aanvangsgroepen van de basisscholen gaan. Door doelen te stellen en periodiek de ontwikkelingsresultaten daar tegen af te zetten, kan de voorschool meer zicht krijgen op de kwaliteit van de educatie en zo nodig maatregelen nemen om de kwaliteit op deelaspecten te versterken.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

Wij waarderen de standaard kwaliteitszorg als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar pedagogisch beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken (zes uitgangspunten). De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt.

Zo onderzoekt de houder de pedagogische kwaliteit elke twee jaar met behulp van een genormeerde vragenlijst. Op basis daarvan stelt zij samen met de locatiemanager en de pedagogisch medewerkers een locatieverbeterplan op. De ouders geven aan dat ook zij periodiek bevraagd worden over hun tevredenheid en dat zij merken dat met hun inbreng iets gedaan wordt.

Een aandachtspunt voor de kwaliteitszorg is het bepalen van de ambitie voor de ontwikkelingsresultaten en die ambitie inzetten als een extra ijkpunt voor de kwaliteit van de educatie.

KA2. Kwaliteitscultuur

Wij waarderen de standaard kwaliteitscultuur als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken en geven zij aan graag voor deze werkgever te werken.

De pedagogisch medewerkers zijn aanspreekbaar op hun handelen en staan open voor verbetering. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Verschillende medewerkers met uiteenlopende functies spreken uit dat ze vertrouwen hebben in elkaar en zich veilig voelen om met elkaar in gesprek te gaan over de kwaliteit van hun handelen.

KA3. Verantwoording en dialoog

Wij waarderen de standaard verantwoording en dialoog als Voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich via de houder aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van de voorschoolse educatie. We hebben deze standaard niet diepgaand onderzocht omdat de functionarissen die de vragen daarover zouden kunnen beantwoorden tijdens de onderzoeksdag niet beschikbaar waren.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

De resultaten van het Kwaliteitsonderzoek zijn genoteerd conform het afsluitende gesprek met de inspecteur.

De inspectie verliep prettig en doelgericht.

We zijn het eens met de constatering, zowel die van Goed, Voldoende als Kan beter.

Wat betreft deze laatste waarderingen gaan we als volgt aan de slag:

- Zicht op ontwikkeling

Na elke rapportage van de KIJK! Gaan we specifiek bekijken waar de peuter stagneert, wat de mogelijke verklaring hiervoor is en welke doelen we voor de komende tijd gaan stellen. Deze doelen komen terug in het aanbod van de komende thema's en dus in de activiteiten. Per doel wordt een datum van evaluatie gesteld, zodat zicht gehouden wordt op het verloop. De aanpak of doel kan zo bijtijds worden bijgesteld.

Hulpmiddelen die we hiervoor inzetten zijn de KIJK!, het handelingsplan peuters, themaplanning fase 3 of 4 en het groepsplan VVE (allen te vinden in het kwaliteitshandboek).

Actie door: team + pedagogisch coach, eventueel ondersteund door een trainer Uk & Puk of de afdeling Pedagogiek

- Samenwerking

De gemeente stelt in de resultaatafspraken:

Doorgaande leerlijn

De VE-kinderopvangorganisaties en basisscholen werken samen binnen verschillende VE-werkgroepen. Per brede school is er een werkgroep. Deze werkgroepen dragen samen zorg voor een goede doorgaande leerlijn in VE. Zowel op beleid als op ontwikkeling.

De unitmanager gaat eerst uitzoeken of deze VE werkgroepen actief zijn en wie daarin zitten. Dan volgt overleg over wensen, verwachtingen en acties op de onderdelen doorgaande lijn, pedagogische visie en ouderbeleid. Zo concreet mogelijk krijgen waar, op welke manier de doorgaande lijn vorm kan hebben. Structurele overlegmomenten met elkaar plannen met o.a. als agendapunten:

- Wat gaat goed en wat kan beter bij het instromen van kinderen in groep 1;
- Sluit de voorschool voldoende aan bij de start van het basisonderwijs (waar al wel/waar nog niet);
- Wat zijn specifieke kansen om de doorgaande lijn te creëren;
- Kennis en uitleg over de pedagogische visie van elkaar, zodat overlap gezien en benut kan worden;
- Kennis en uitleg over ouderbeleid, zodat overlap gezien en benut kan worden.

Actie door: unitmanager

- Ontwikkelingsresultaten

De gemeente Etten-Leur heeft onlangs de volgende resultaatafspraken gemaakt:

Kwantitatieve resultaatsafspraken

De **VE peuters**, die instromen vanaf de leeftijd van twee jaar, maken op het ontwikkelingsgebied 'Mondelinge taalontwikkeling' tussen de eerste registratie en de laatste registratie (rond 3 jaar en 9 of 10 maanden) een ontwikkelingsgroei door, die minimaal gelijk is aan de leeftijdsgroei.

We gaan hiervoor een format ontwikkelen zodat zichtbaar wordt voor dit ontwikkelingsgebied wat de groei is gedurende de periode dat de peuters gebruik maken van het VVE aanbod.

Actie: unitmanager